

Po avstralskih zveznih volitvah

Paul Keating

Poraz Laburistov. Paul Keating odhaja...

John Howard

Zmaga koalicije Liberalne in Narodne stranke. John Howard novi ministrski predsednik Avstralije

SDSS predlaga spremembo volilnega zakona — tudi zaradi Slovencev po svetu. Dva mandata za Slovence po svetu?

LJUBLJANA, 6. marec 1996 — Sedanji volilni zakon Slovincem, ki živijo izven meja matične domovine omogoča zgolj formalne, nikakor pa ne tudi realne možnosti volitev, čeprav je s tem kršena njihova volilna pravica

V Sloveniji velja proporcionalni volilni sistem, v katerem volilci glasujejo za politične stranke. Zakon o volitvah v Državni zbor sicer vsebuje nekaj navideznih elementov večinskega volilnega sistema, kar pa povzroča predvsem veliko nepreglednost in nerazumljivost volilnega sistema za povprečnega volilca. Sedanji zakon ne zagotavlja enakomerne zastopanosti volilnih okrajev v parlamentu, ne omogoča odpoklica poslanca, ki deluje v nasprotju s predvolilnimi obljubami in je varljiv, saj volilci glas, ki ga zaupajo posameznemu kandidatu, dajo pravzaprav politični stranki. Različne raziskave javnega mnenja kažejo, da se slovensko volilno telo zavzema za neposredne volitve kandidatov namesto strankarskih list, za enakomerno zastopnost okrajev in odpoklic poslanca, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti.

SDSS je zato pretekli teden v zakonodajni postopek vložila predlog zakona o volitvah poslank in poslancev, ki uvaja dvokrožni večinski volilni sistem in ki odpravlja večino slabosti sedanjega sistema. Omogoča neposredno volitev ljudi, enakomerno zastopnost volilnih okrajev, odpoklic poslanca, izvolitev tistih, ki na volitvah prejmejo absolutno večino glasov volilcev, ki so glasovali in dva mandata za Slovence po svetu. Ker je nerealno pričakovati, da bo v sedanjem razmerju političnih sil v slovenskem parlamentu moč doseči dvetretjinsko podporo predlaganim spremembam volilne zakonodaje, je predsedstvo SDSS sprejelo sklep, da predlaga zakonodajni referendum, na katerem bodo slovenski volilci sami odločali o predlaganih spremembah. V skladu s določili zakona je tako SDSS v torek, 5. marca 1996, vložila pobudo za zakonodajni referendum o predlaganih spremembah volilne zakonodaje.

Informacija SDSS

Škof dr. Gregorij Rožman spet pred sodniki

LJUBLJANA — Škof Rožman je bil pred vojaškim sodiščem IV. jugoslovanske armade v Ljubljani 30. avgusta 1946 zaradi vojnega zločina in formiranja kvizlinških formacij obsojen na "odvzem prostosti s prisilnim delom za dobo 18 let... intd." Zdaj je vložena zahteva za obnovo kazenskega postopka (str.3). Škof je takrat vse točke obtožnice zanikal, na koncu pa pripisal:

"Končno odkrito izpričujem, da sem videl v brezbožnem komunizmu, popolnoma v smislu enciklike 'Divini redemptoris', največjo nevarnost za krščanstvo in za krščansko življenje mojega naroda, nevarnost za časno in večno srečo, kakor doslej v tisočtristoletni zgodovini naroda ni nikdar poprej obstajala. Zato sem smatral za svojo nadpastirsko dolžnost, da vernike o resnosti te nevarnosti poučim... To svojo dolžnost sem vršil kljub nevarnosti, da se je od komunistične strani marsikatero moje delo napačno tolmačilo kot sodelovanje z okupatorjem. Če sedaj pred Bogom vse prav premislim, moram priti samo do enega in edinega zaključka: tudi v drugo bi vse to več ali manj enako storil. To je moj 'zločin', zaradi katerega sem bil obsojen."

Recycled paper / Tiskano na okolju prijaznem papirju

Pripravljajo se za odhod v Slovenijo

Ivo Leber

Ivo Leber s pomočjo Milene Brgoč organizira veliko predstavitev del avstralskih Slovencev str.8

Cvetko Falež

Cvetko Falež pelje skupino avstralskih Slovencev na srečanje s papežem str. 8

IZ DNEVNIKA
Stanke Gregorič
UREDNIČE

Bo papežev obisk preložen?

Slovenski časniki kažejo te dni dokaj žalostno in klavirno podobo. Ko človek prebira po faxih in lista po najnovejših tednikih, dnevnikih in revijah, ga stisne pri srcu in postane ga sram. Upravičenost takšnih čustev potrdi tudi včerajšnji fax, v katerem neki kulturnik iz Slovenije v privatnem sporočilu med drugim zapiše sledeče:

“Pred vrati je obisk papeža v Sloveniji. Strankini interesi so njegov obisk popolnoma spolitizirali in mu dali žaljiv prizvok. Sram me je, da se Slovenci spuščamo na balkanski nivo. Žal pa to ni edini primer!”

Pride, ne pride, pride, ne pride! To je samo eden izmed naslovov iz slovenskih medijev, kot da bi šlo za trganje marjetice: me ljubi, me ne ljubi... te igre smo se šli v mladostnih letih. S papeževim obiskom trgujejo kakor na zelenjavnem trgu: kdo bo plačal... naj plačajo verniki... nas drugih se ta obisk ne tiče... je predrago... papež je vaš pa poskrbite zanj... naj verniki pripravijo posebno nabirko...

Cerkev in Država, Država in Cerkev, strankarski prvaki, navadni ljudje, vsi se med seboj prekakajo in naenkrat so se spomnili, da je milijarda tolarjev, kolikor naj bi jih država namenila za papežev obisk, prevelik strošek. Seveda naj bi tudi Cerkev krila svoj del stroškov in prav tako posamezne občine. O vsem tem so se (naj bi se) odgovorni dogovorili že prej.

Mirko Krašovec, finančnik mariborske škofije je dejal: “Pred dnevi so nas obvestili, da so vsa finančna bremena (razen protokolarna z državniki — letališče Brnik, Brdo...) preložena na cerkvena ramena. Obvestili so nas, da bi državna stran lahko krila le manjši del tistih stroškov, ki zadevajo pripravo prostorov za srečanje s papežem”.

Po Mladini: Z 951 milijoni tolarjev naj bi država poskrbela za državniški sprejem na Brniku, na Brdu pri Kranju, za slovo na mariborskem letališču, za vse varnostne ukrepe, za zdravstveno oskrbo gosta in vernikov, za posege v infrastrukturo, ureditev tiskovnega centra... Več kot polovica denarja bo namenjena varnostnim izdatkom, del denarja bo namenjen za stroške civilne zaščite, za zdravstveno oskrbo na prizoriščih papeževih nastopov, protokolarni program in ureditev prometne infrastrukture. Papamobil tehta nekaj ton in zato bodo morali pisto na ljubljanskem hipodromu utrditi. Cerkev naj bi poskrbela za kritje stroškov liturgičnega dela; za oltarje, nova duhovniška oblačila, obnovo cerkva... Občine pa naj bi gostile prireditve. Ljubljanski mestni svet je odobril nekaj deset milijonov tolarjev, s katerimi bodo obnovili pročelje Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu. Velik del stroškov bo namenjen za nove varnostne sisteme, blindirana vozila, za detektorje za iskanje orožja... Samo ozvočenje prireditvenih prostorov naj bi stalo okrog 300.000 DEM intd.

Vse bi bilo lepo in prav, če bi ta pogajanja (in prepiri) ostala med štirimi zidovi med člani pripravljalnih odborov. Tako pa se tehtanje kot strup širi po slovenskem ozemlju in izven meja v svet, kjer si bodo na novo ali znova ustvarili svoje mnenje o deželi, ki ji po novem pravijo “the green piece of Europe” in seveda tudi in predvsem o njenih ljudeh. Sramujmo se!

Vaša Stanka

Gregorič

Zgodovinska zanimivost

Gregor V. — Karantanski papež

Njegovo ime je bilo Bruno, postal je papež leta 996 (torej pred tisoč leti), umrl pa je nenadoma že leta 999. Zgodovina ga obravnava pod imenom Bruno Koroški. Bil je sin vojvoda Otona Koroškega in brat vojvoda Konrada I. Koroškega (1004 - 1011), vsi iz rodbine Salijcev, ki je od nečaka Konrada II. dalje imela tudi kraljevsko in cesarsko krono.

Mati Judita je hči karantansko-bavarskega vojvoda Henrika (+955) in Judite iz karantanske rodbine Luitpoldincev. Nad njegovim grobom pod cerkvijo sv. Petra v Rimu je dolg latinski napis in v tem napisu tudi naslednje besede:... lingua teutonicus vuangia doctus in vrbe...

Beseda vuangia je po latinsko nerazložljiva in jo moramo imeti za zapis po posluhu besede vendsko (slovensko). Te besede v napisu pomenijo torej:... jezika nemškega, slovenskega, učen v mestu (Rimu)... To se povsem sklada z njegovim karantanskim poreklom.

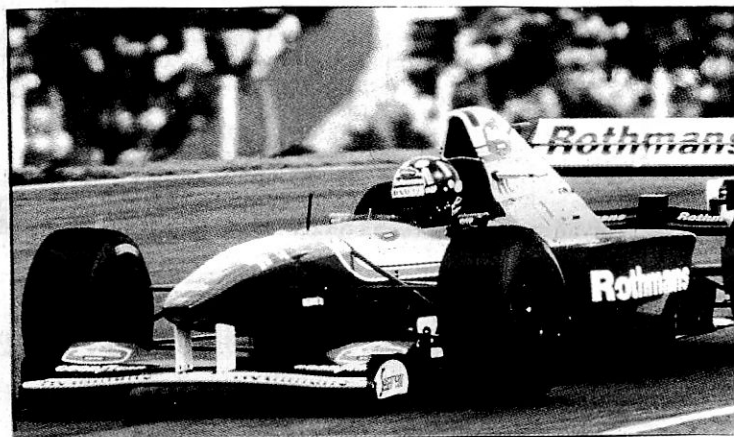
Slovenci imamo torej tudi karantanskega papeža. Napis pravi med drugim, da je bil izredno dobrega srca in da je vsako soboto delil pri sv. Petru oblačila revežem.

Zanimivost, ki je primerna v letu papeževega obiska v Sloveniji!

Ivan Kobal

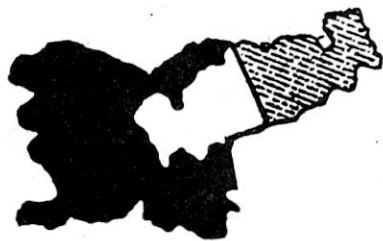
TUDI TO JE zanimivo AVSTRALIJA

Grand Prix — Formula 1

Damon Hill v williamsu

MELBOURNE, 10.3.1996 — Za nami je prva dirka že 47. svetovnega prvenstva dirkačev formule 1. Zgodovinski dogodek za Melbourne, ki je na dirkališču v Albert Parku prvič gostil prvenstvo. Tu je bil avtomobilski as Michael Schumacher, ki je prvič sedel za volan novega Barnardovega ferrarija z novim desetvaljnim motorjem. Žal je med dirko odstopil. Tekmoval je tudi Mika Hakkinen, ki je okrevaj po hudi nesreči v Adelaidi, kjer je na treningu zletel v zaščitni zid, in drugi svetovno znani dirkači. Sreča in prvo mesto pa sta bila na strani Angleža Damona Hilla, ki je z williamsom pripeljal na cilj prvi. Melbourne, organizatorji dirke, demonstranti in prebivalci Albert Parka se bodo zdaj oddahnili — do naslednjega leta.

Novo društvo Slovenski razvojni svet

Pred kratkim je zaenkrat propadel poskus Svetovnega slovenskega kongresa, da bi ustanovili Svet slovenskega naroda. Zdaj se je pojavilo društvo Slovenski razvojni svet s sedežem v Ljubljani. Eden od ustanoviteljev je Emil Milan Pintar. V skupini naj bi bili intelektualci, strokovjaki iz različnih področij, ki niso v nobeni politični stranki. Skupini sedemdesetih se vsak teden pridružuje večje število ljudi. Namen sveta pa je, da o posameznem razvojnem problemu Slovenije zavzamejo stališče, ga skušajo obrazložiti in se zavzeti za razrešitev. Sodelovati nameravajo z vsemi političnimi strankami. Za zdaj dela društvo na štirih projektih: spremembi volilnega sistema, strategiji razvoja Slovenije, na projektu, kako organizirati velike gospodarske sisteme in projekt celulozna in papirna industrija, ki so ga pred dnevi predstavili v parlamentu.

Tujci bodo imeli pravico do lastninske pravice

Predlog zakona, ki naj bi tujcem omogočil lastninsko pravico nad nepremičninami v Sloveniji, kar je hkrati prilagajanje slovenske zakonodaje evropski oziroma izpolnitev ene od zahtev Evropske unije, je preстал prvo preizkušnjo v parlamentu. Možni tuji kupec bo moral opravljati dejavnosti v Sloveniji, imeti dovoljenje za stalno prebivanje in najmanj tri leta (poslanski predlog je pet let) legalno prebivati v Sloveniji (velja od 25. junija 1991).

Priznanja Frana Terseglava za leto 1995

Združenje za demokratizacijo javnih glasil je na rednem običnem zboru na Teološki fakulteti podelilo priznanja Frana Terseglava za leto 1995. Priznanja so dobili Lidija Hren, novinarka notranje-politične redakcije TV Slovenija, za "pokončno novinarsko držo pri uspešnem raziskovalnem novinarstvu, zlasti v igralništvu in Tamu". Ivan Sivec, urednik dokumentarno-feljtonske redakcije Radia Slovenija za "pokončno novinarsko držo pri odstiranju zamolčane zgodovine Slovencev". Miki Muster, akademski kipar in svobodni umetnik za "pokončno državljansko držo pri občutenih in odmevnih političnih karikaturah v reviji MAG".

Drnovškovi spomini

V "Moji resnici" je premier dr. Janez Drnovšek opisal svoje videnje dogajanja v Jugoslaviji in v Sloveniji do odhoda JLA leta 1991. Knjiga bo izšla v začetku aprila.

Tudi SKD za poslanski sedež Slovencev po svetu

Tako kot Janševa SDSS se tudi Peterletovi Slovenski krščanski demokraciji (SKD) zavzemajo, da bi Slovenci po svetu, ki imajo slovensko državljanstvo, dobili poslanski sedež ali dva v slovenskem parlamentu.

Združena lista socialdemokratov zahteva referendum

Kocijančičeva ZLSD zahteva referendum za potrditev sprejetega zakona o osnovni šoli, ki vključuje predmet verstva in etika. Pravijo da je predmet ustavno sporen, saj je v nasprotju z načeli o nevtralni šoli ter o ločitvi cerkve in države.

Referendum za odstranitev spomenikov

Kodriča in Kardelja

Rok za zbiranje podpisov odstranitve ljubljanskih kipov je od 20. februarja do 22. marca.

Slovesna prisega v gorskem bataljonu

V vojašnici na Bohinjski Beli je bila prva slovesna prisega vojakov gornikov v Slovenski vojski. Gorski bataljon je bil ustanovljen že jeseni 1992, odlej se je v njem usposobilo že enajst generacij.

Slovenski državljani ne more pravočasno in učinkovito doseči pravice na sodišču

RS zagotavlja varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin vsem osebam na slovenskem ozemlju. Tako pravi tretji člen temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti RS, drugi člen ustave pa zagotavlja, da je Slovenija pravna in socialna država. Toda čakalna doba v "svetiščih pravičnosti" v tej državi večinoma traja najmanj tri leta, poznani pa so primeri, ko je bilo treba na sodni razplet čakati devet let. "Stanje v sodstvu je katastrofalno in grozi, da bo zadušilo to državo kot pravno, ker ljudje svojih pravic ne morejo uveljavljati po sodni poti", je dejal Ivo Bizjak, varuh človekovih pravic.

Stanje na sodiščih

Po dveh letih, kar velja nova sodna zakonodaja med 691 sistemiziranimi sodniškimi mesti ni zasedeno 146. Na nekaterih okrajnih in okrožnih sodiščih manjka skoraj polovica sodnikov. Po prvih desetih razpisih sodniških mest jih je ostalo nezasedenih več kot sto. V dobrem letu je sodniško službo zapustilo 74

ljudi. Približno tretjina med njimi se je upokojila s 35 oziroma 30 leti delovne dobe.

Mednarodna goljufija

Na mariborskem sodišču teče obsežna preiskava v zvezi z goljufijo mednarodnih razsežnosti. V njo naj bi bili poleg nemškega državljana vpleteni tudi nekateri Slovenci. Storilci kaznivega dejanja so ljudem obljubljali kredite in zanje jemali tudi depozite, za kredite pa niso imeli ustreznih sredstev niti garancij. Žrtve te goljufije naj bi bilo več sto ljudi iz Hrvaške, Avstrije, Italije in Nemčije, kakšnih 200 pa jih je tudi iz Slovenije.

Obnova postopka za škofa dr. Gregorija Rožmana

Državno tožilstvo je vložilo zahtevo za obnovo procesa, na katerem je bil 30. avgusta 1946 ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman obsojen na 18 let zapora z obtožbo, da je organiziral kvizlinške formacije in vojna hudodelstva zoper civilno prebivalstvo. Generalni državni tožilec Anton Drobnič pravi, da gre za enega najpomembnejših montiranih povojnih procesov, ki je politično obarvan. Zahteva za obnovo postopka obsega 38 strani.

Združenje lastnikov razlaščenega premoženja

je že predlani napovedalo, da bo zaradi kronične brezbrzičnosti slovenskih oblasti do zatikanj pri izvedbi denacionalizacijskega zakona svoje probleme internacionaliziralo. Prvi dopisi v Strasbourg so bili samo uvod, ki pa ni spametoval nikogar, ampak je samo povečal srd v vladni palači. Zdaj so povojni razlaščenec in njihovi dediči povlekli nove poteze: 25. januarja je na varuha človekovih pravic romalo pismo s pritožbami, pismo z enako vsebino pa je bilo poslano 8. februarja na 12 diplomatskih predstavništev tujih, zlasti evropskih držav v Ljubljani. Razposlali so jih tudi desetim medijem, ki na različnih konjih sveta obveščajo Slovence o dogajanjih v domovini (tudi Glas Slovenije je prejel nekaj pisem in objavil zgoščeno informacijo).

Maribor socialna puščava

Vinko Vasle MAG — Maribor je mesto, ki je moralo prvo odpreti javno kuhinjo za nezaposlene in siromake, in je kraj, od koder ljudje s fakultetno izobrazbo hodijo čez mejo na dobesedno poniževalno delo. Na avstrijskih kmetijah kidajo gnoj za 180 šilingov za dvanajst ur. Tako je štajerska metropola gnojišče za razcvet kriminala. Poleg Obale je v Mariboru največ narkomanije, 35 tisoč ljudi je brezposelnih in na robu preživetja. Povsod drugod, le v Mariboru ne, so se gospodarske razmere po začetnem padcu začele izboljševati.

SLOVENSKE NOVICE

Prepiri, očitki in pranje umazanega perila ob letošnjem papeževem obisku v Sloveniji so zrcalna podoba slovenske majhnosti — pritlikavosti. Papeža je povabil Kučan, kar je pametno in spodobno, zlasti, ker je Vatikan prvi priznal Slovenijo — a ta poteza nekaterim krogom v vodstvu slovenske Rimokatoliške Cerkve ni všeč, češ, da je papež njihov in ne Kučanov. Jezni pa so tudi nekdanji 'tardeči', češ da je Kučan povabil papeža prav v volilnem letu, kar naj bi bila voda na mlin 'tačnih'. Slovenski škofje pa očitajo Drnovšku, da je namenil za obisk premalo denarja.

DRUŽINA

"Slovenski škofje so govorili tudi o papeževem obisku in sprejeli sklep, da bo treba obisk preložiti, če država ne bo izpolnila danih obljub za finančno pomoč". Tako je glasilo poročilo s 30. seje Slovenske škofovske konference, objavljeno 28. februarja v tedniku Družina.

SLOVENEK

Janez Obreza je v uredniškem komentarju v Slovincu 24. februarja tako ocenil finančne težave ob obisku papeža: "Gre za težavo, ki lahko zelo ogrozi papežev obisk, saj država ne pokaže nikakršne volje prevzeti del preostalih stroškov (poleg že odobrenega nakupa opreme, ki je tudi sicer neobhodna v vsaki državi, Slovenija pa je očitno nima)."

ABC

Predsednik Vseevropskega gibanja in poslanec evropskega parlamenta dr. Otto von Habsburg je v vodilnem španskem konservativnem časniku ABC objavil članek, v katerem pohvalno govori o slovenski državi in se zavzema za njeno čim prejšnjo vključitev v Evropsko unijo. V svojem članku prikazuje Slovenijo kot demokratično, skromno in delovno državo, ki ji je v kratkem času uspelo ustvariti svojo valuto, že njena zemljepisna lega pa razkriva njen pomen za Evropsko unijo.

NAPI GAZDASAGA

Slovenija je gospodarski čudež! Ugotavlja Tamas Novak, sodelavec urada za raziskovanje svetovne ekonomije pri madžarski Akademiji znanosti in umetnosti, v madžarskem uglednem dnevniku Napi Gazdasaga.

MAG

MAG piše škandalu, ki ga je povzročila Magda Tovornik, bivša mariborska županja, zdaj veleposlanica RS v Strasbourgu. V članku avtor razmišlja o alkoholnih navadah nekaterih slovenskih poslancev in drugih, ki zasedajo pomembna mesta v slovenskem javnem življenju. Zadeva s Tovornikovo bo izgleda tako kot vse druge šla pod preprogo z izgovorom, da je to (če se ga je nekdo preveč nalezl) pač poseganje v zasebne zadeve in nesramnost novinarjev. MAG piše, da so Tovornikovo v Strasbourgu na silo odpeljali iz tuje rezidence v roke domačih zdravstvenih sil in zaključuje: Saj res, kako lahko naša diplomatka sploh ogrozi ugled države, ki jo predstavlja, saj je to menda njena zasebna stvar? Vprašanje je na mestu, kajti če ne po drugem, si nas bodo v tujini zapomnili po škandalih, alkoholu in razvratu. In gospa, ki smo jo omenili, menda niti ni osamljena.

SLOVENCİ PO SVETU

— Slovenski raziskovalni center v ZDA (ravnatelj dr. Edi Gobec) ima doslej zanesljivo gradivo za 9 slovenskih ameriških škofov, 2 zvezna senatorja, 3 državne guvernerje, 7 kongresnikov, 7 generalov in 6 admiralov, poleg velikega števila županov.

— Baragov indijanski slovar so pred kratkim spet ponatisnili kot doslej še vedno najboljšo delo te vrste.

— Leon von Caprivi, drugi kancler Nemčije, ko je bila najmočnejša država v Evropi, je bil slovenskega porekla. Bil je dober državnik in strpen do manjšin. Caprivi Strip v Afriki je bil imenovan njemu v čast.

— Domžalski rojak, operni pevec Anton Šubelj, je med drugim odkril in predstavil na svojih koncertih v sloviti newyorški Carnegie Hall enega najslavnejših pianostov na svetu Van Cliburna.

— V Moskvi je v vatikanski diplomatski službi msgr. Ivan Jurkovič, ki objavlja svoje tehtne knjige v ruščini in poučuje na kolegiju sv. Tomaža Akvinca.

— V Jemenu deluje na visokih upravnih in svetovalnih položajih Mariborčanka Irena Knehtl, ki tudi objavlja članke in analize v arabščini.

— Prejemnik Mozartove nagrade in častni član Slovenskega raziskovalnega centra v ZDA, svetovno znani dunajski operni pevec Anton Dermota iz Kroke, je bil za zgoščenko Gala izbran kot eden 14 najboljših tenoristov na vsem svetu.

— Emil Davor Bizjak je postal slaven basist, ki čudovito prepeva v 18 jezikih in je dobil srebrno medaljo za svoj kulturni prispevek mestu Parizu. Že nekaj desetletij je tudi marljiv sodelavec Raziskovalnega centra v ZDA, saj jim je skupaj z msgr. Nacetom Cretnikom in slikarjem Miho Malešem pomagal zbrati dragoceno gradivo o slovenskih umetnikih, zdravnikih, znanstvenikih in drugih uspešnejših v Franciji.

— Eden izmed (4-zvezdnih) ameriških slovenskih admiralov je Ronald Zlatoper, poveljnik ameriške mornarice v Pacifiku, katere ladje in oporišča krijejo 52% vse zemeljske oble.

/Povzeto iz angleškega članka dr. Edija Gobca, objavljenega v Poročilih Slovenskega ameriškega raziskovalnega središča, decembra 1995/

— V Boliviji ustvarja svoja pripovedna dela (*Na divjih rekah, 1984, Lov za kometovim repom, 1990*) pisatelj Pavel Šimac.

— V Venezueli je živel in osameljen pisal povesti in romane Gorenjec Lojze Ilja.

— Velik oamljenec, pesnik dr. Vladimir Kos že trideset let neprekinjeno živi v Tokiu in v popolni izolaciji od slovenske besede vztrajno pesnikuje. Izdal je že 5-6 pesniških zbirk.

— Profesor Jože Pirjevec je med Slovenci v Italiji dobro poznana osebnost: ne samo kot zgodovinar, kar je njegovo zanimanje in njegov poklic obenem, ampak tudi kot kulturni in družbeni delavec, predsednik Narodne in študijske knjižnice, ter kot esejist. Njegove glose v Primorskem dnevniku so postale že prava tradicija. Pred nekaj leti je postal zelo poznan tudi po vsej Italiji, saj je bila njegova knjiga "Il giorno di San Vito" kar nekaj tednov med najbolj prodanimi knjigami v Italiji. Zgodovina Jugoslavije, ki jo je v tej knjigi temeljito obdelal, je po izbruhu balkanske vojne postala v Italiji zelo zanimiva tema.

Sedaj je ta knjiga, seveda s številnimi dopolnili, izšla tudi v slovenščini pri koprski založbi Lipa z naslovom "Jugoslavija 1918 — 1992" in podnaslovom "Nastanek, razvoj in razpad Karadžordževićeve in Titove Jugoslavije". Po branju knjige se človek vpraša kako je sploh mogoče, da je država Jugoslavija nastala in je tako dolgo obstajala.

BREŽICE

Občina Brežice in tamkajšnja Občinska turistična zveza sta po nekaj letih spet izdala turistično karto občine z načrtom mesta. Občina je samo lani zabeležila milijon obiskovalcev in 500 tisoč prenočitev. Na naslovnici karte so predstavljene Terme Catež.

BLED

V hotelu Park so obnovili 130 hotelskih sob, ki so dobile sodobno opremo in nekatere med njimi tudi več prostora. S tem bo hotel dosegel višji standard, naložba pa je vredna 2,6 milijona mark. Obnovo so končali 10. marca letos, teden dni kasneje pa naj bi bil hotel ponovno odprt.

GOLČE

Vasica Golče na sončni strani zasavske Svete Gore je zagotovo ena redkih slovenskih vasic, ki ne premore vaške krčme. Pa kljub temu naključni obiskovalec ne bo odšel iz nje ne lačen ne žejen. Prvi turistični avtobus je k njim pripeljal lani, prvi telefon je zazvonil pred desetimi leti. Vaščani vsakogar pogostijo z domačimi dobrotami, še posebej znana pa je "golška slivovka". Vaška znamenitost je Šerganova domačija, ki premore zaščiteno 400-letno hruško. V vasi stoji podružnična cerkev svetih Petra in Pavla iz 11. oziroma 12. stoletja.

KOČE

Koče, majhna vasica blizu Kočevske Reke, je znana predvsem po tem, da je bil tu doma Peter Kozler, ki je leta 1853 pripravil prvi zemljevid slovenskega ozemlja. Tudi v tem kraju se zdaj razvija turizem, največ obiskovalcev pa je med lovci.

PIŠICE

Vasica pod Orlico ni zgolj eden slovenskih najtoplejših krajev, ampak sodi tudi med najlepše urejene. V preteklosti so prejeli priznanje za najlepše urejen kraj in turistični nagelj, leta 1992 pa še turistično vrtnico. Kraj živi v znamenju najvidnejšega slovenskega jezikoslovca Maksa Pleteršnika. Pred poldrugim letom so dostojno počastili stoletnico slovensko-nemškega slovarja, ki ga je v devetih letih zasnoval Maks Pleteršnik. Pišečani so preuredili njegovo rojstno hišo, prav tako pa so rešili pred propadom tudi njegov grob in še nekaj manjših objektov. Zdaj prirejajo v Pleteršnikovi hiši intimne kulturne prireditve.

DREŽNICA

Slikovita hribovska vasica, ujeta pod mogočnim pogorjem Krna, ki je ena redkih v Posočju, ki ni demografsko ogrožena, privablja s svojo ponudbo iz leta v leto več turistov. Turistična zveza Slovenije ni zaman podelila priznanja v akciji *Moja dežela, lepa, urejena in čista*, za najbolj urejeno slovensko vasico. Drežnica premore veliko sakralnih spomenikov in kot vasica nad Kobaridom raste v pravi turistični biser. Zdaj ima turistične apartmaje v petih domačijah. Odlsej bodo Drežničani od konca aprila naprej vsak četrtek sprejemali avtobus gostov, ki jih bodo pripeljali iz železniške postaje (do tu bodo pripotovali z muzejskim vlakom). Gostom bodo predstavili izdelovanje lesenih pustnih mask, žganjekuho, pridelovanje sira in skute ter ostale skrivnosti zanimive hribovske vasi.

LOGARSKA DOLINA

V Logarski dolini, kjer je včasih stal planinski dom celjskega Izletnika, so pred dobrimi sedmimi meseci končali gradnjo manjšega zasebnega hotela visoke kategorije — "dopustniško počivališče" za vse potrebe in zahteve gostov.

Poleg 23-tih sob s 64-ležišči in vsem udobjem, restavracije, bara in lovske sobe, nudijo gostom še uživanje v savni, solariju in kozmetičnem salonu. Poleg tega pripravljajo alpske ture s turističnimi vodniki in pohode po dolini, poskrbeli pa so tudi za ljubitelje lokostrelstva, jahanja, kolesarjenja in smučanja. Hotel je primeren tudi za srečanja poslovnežev. Zdaj ga skušajo čim bolj promovirati, saj je še dokaj neznan. Lastnica hotela je Martina Plesnik.

DOLENJSKA IN BELA KRAJINA

Pred kratkim so v Jankovičih pri Adlešičih v domačiji Rastresen predstavili priročnik "Dolenjska in Bela krajina A - Ž", z obilico zgodovinskih kulturnih, zemljepisnih in drugih podatkov.

LJUBLJANA

V obnovljenem ljubljanskem županstvu so slovesno odprli Hribarjevo sobo, ki je glavni in javni del ljubljanskega županstva, njenega odprtja pa so se udeležili tudi predsednik države Milan Kučan, hči nekdanjega ljubljanskega župana Zlata Hribar in drugi.

NOVO MESTO

Novomeški Dolenjski muzej je ob koncu razstave *Od antičnega vrča do majolke* prvič pripravil dan odprtih vrat. Obiskovalci so si lahko ogledali predmete iz muzejskih depojev. Hkrati so pripravili tudi lončarski sejem, na katerega so povabili lončarje iz vse Slovenije.

ČRNOMELJ

Pred desetimi leti so pri cerkvi sv. Duha odkrili prvi zid. Pozneje pa se je izkazalo, da gre za pomembno obzidje. Velik napredek pri odkrivanju življenja v Črnomlju v daljni preteklosti predstavljajo arheološka odkritja ob gradnji pastoralnega centra, ki ga gradi župnišče. Ob izkopavanju so arheologi prišli do neverjetnih odkritij. Na enem mestu se namreč pojavljajo ostanki iz več obdobij, ki predstavljajo rast mesta skozi stoletja.

SEČOVLJE

Sečoveljski solinarji se jezijo, ker jim je bilo vreme letos tako malo naklonjeno, da so imeli eno najslabših žetev soli v zadnjem stoletju. Pridelali so je vsega 1278 ton.

LJUTOMER

V prostorih ljutomerske mestne hiše si je vnovič mogoče ogledati stalno muzejsko zbirko *Taborsko gibanje na Slovenskem*. Edina tovrstna muzejska zbirka v Sloveniji je bila postavljena leta 1981, zaprli so jo leta 1994. Vzrok za to je bila obnova mestne hiše, po prvotnih načrtih pa naj bi jo vnovič odprli po šestih mesecih. Muzejska zbirka nazorno prikazuje eno najbolj množičnih zborovanj Slovencev za narodne pravice v Avstro-Ogrski. Začetki segajo v Ljutomer, v leto 1868, triletno obdobje taborov pa štejemo med najpomembnejše dogodke slovenske zgodovine.

EKONOMSKA FAKULTETA 50 LET OBSTOJA

Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani praznuje petdesetletnico obstoja, ta jubilej pa bodo slovesneje proslavili šele septembra. Ob ustanovitvi, ko se je imenovala še Gospodarska fakulteta je imela samo enega redno zaposlenega profesorja, lektorja in asistenta ter devet honorarnih predavateljev. Danes pa na njej poučuje 89 profesorjev in 30 pogodbenih strokovnjakov. V petdesetih letih je na Ekonomski fakulteti diplomiralo več kot šestnajst tisoč študentov, doktorski naziv si je pridobilo 107, naziv magistra pa 107 slušateljev.

PROMETNI DAVEK NA UVOŽENE AVTOMOBILE

Po novem naj bi se stopnja prometnega davka na uvožene rabljene avtomobile dvignila s sedanjih pet na 20 do 32 odstotkov, stopnja prometnega davka na alkoholne in brezalkoholne pijače pa nja bi se povečala za 30 odstotkov.

SLOVENSKI AVTOMOBIL LETA 1996

Slovenci so še enkrat dokazali, da cenijo nemško avtomobilsko čvrstost in solidnost. Letošnji naziv in stekleno skulpturo *Avtomobil leta* si je namreč v konkurenci 13 različnih modelov, ki so se pojavili na slovenskem trgu, priboril najmanjši Volkswagnov model polo (na sliki), pred koncernsko sorodnim audijem A4.

OGLAŠEVANJE NA INTERNETU

Internet, največje svetovno računalniško omrežje, se z osupljivo naglico spreminja tudi v največji medij oglaševanja. Število podjetij, ki v njem ponujajo svoje izdelke in storitve, gre že v nekaj deset milijonov. Ideja, da bi podjetniške oglase predstavili v obliki elektronskega kataloga in s tem potrošnikom olajšali dostop do njih, se je rodila v celjskem podjetju Marinet. Atomske toplice iz Podčetrčka pa so prvo podjetje, ki se je odločilo spoprijeti se z izzivom katalogiziranega oglaševanja v Internetu. To zdraviliško podjetje svojo ponudbo kar obširno predstavlja. Poleg kratkega orisa zgodovine zdravilišča in okolice ter opisa turističnih zmogljivosti svetovno javnost razmeroma natančno seznanja s kemičnimi lastnostmi svoje zdravilne vode in bolezenskimi indikacijami, ki jih zdravljenje pri njih lajša.

SLOVENSKI REKORD

Med Slovenci, ki so se odločili, da svoj denar vložijo v nakup delnic, je rekorder državljan, ki tako zaupa rožnati prihodnosti svojega podjetja Holding Hidria v Spodnji Idriji, da je vanj vložil 101 milijon tolarjev (1,2 milijona mark), trije drugi premožni državljani so v to podjetje vložili po 50 milijonov tolarjev. V Sloveniji so pri notranjem odkupu posamezniki v 503 podjetjih vplačali skupaj gotovine za 11,7 milijarde tolarjev, certifikatov pa za devet milijard tolarjev.

Tečajna lista slovenskih tolarjev (SIT) Marec 1996

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	98.76	99.35
Avstrija	1 ATS	12.77	12.85
Hrvaška	1 HRK	24.24	24.38
Nemčija	1 DEM	89.84	90.38
ZDA	1 USD	130.93	131.72
Italija	100 ITL	8.33	8.38

SLOVENIJA V OŽJEM KROGU USPEŠNIH DRŽAV NA PREHODU

Gospodarski kazalci – države v prehodu

Proizvodnja (letne spremembe v odstotkih)

	1994	1995	1996	1997
Bolgarija	1.4	2.5	2.5	3.0
Češka	2.6	4.0	5.0	6.0
Madžarska	2.5	1.0	3.0	4.0
Poljska	5.2	6.5	5.5	5.0
Romunija	3.4	3.0	4.0	4.0
Slovaška	4.8	6.0	5.0	5.0
Slovenija	5.5	4.5	5.0	5.0

Inflacija (letne spremembe drobnoprodajnih cen v odstotkih)

	1994	1995	1996	1997
Bolgarija	125	38	30	30
Češka	10	9	8	8
Madžarska	19	29	20	18
Poljska	29	23	20	15
Romunija	137	45	35	30
Slovaška	13	10	8	8
Slovenija	20	14	10	10

USPEH BIVŠE DELAMARISOVE DELAVKE

Nekdanja Delamarisova delavka Elizabeta Pušpan je bila izbrana za podjetniško debitantko leta. Elizabeta je zdaj direktorica podjetja za proizvodnjo morskih gospodarske Salladia. Revija naša žena in ministrstvo za delo in zaposelnost sta ji zaradi hitre širitve proizvodnega programa in zaradi uporabe domačih surovin ter ohranjanja priznane izolske dejavnosti (ohranila je tradicijo priprave morskega pršuta) podelila ta visoki naziv.

AERODROM Z ZASEBNIMI LASTNIKI

Aerodrom Ljubljana je začel postopek lastninskega preoblikovanja podjetja, v okviru katerega bo v lasti države ostalo 55,69 odstotka premoženja podjetja, ki je bilo na dan 1. januar 1993 ocenjeno na 70 milijonov nemških mark.

RADENSKA IMA POSLEJ ČEZ OSEMNAJST TISOČ LASTNIKOV

Radenska je po dokaj dolgem postopku lastninjenja konec januarja vendarle dobila tudi drugo soglasje agencije za privatizacijo in pred nekaj dnevi je bila na okrožnem sodišču v Murski Soboti registrirana kot delniška družba. S tem se je Herbert Sefer poslovil od položaja generalnega direktorja Radenske, na katerem je bil skoraj desetletje. Začasno pa ga je zamenjal Alojz Behek.

Nova knjiga: Bruno Volpi Lisjak "Slovensko pomorsko ribištvo skozi stoletja — od Trsta do Timave"

Knjigo so Slovenci v Italiji v dveh mesecih dobesedno razgrabili. Druga izdaja pa je zdaj že pripravljena. Avtor upa, da bo knjiga končno zapolnila nekatere vrzeli v zgodovinskem znanju Slovencev in slovenskih politikov, da o njenem pomenu za nacionalno samozavest, tako pravi, sploh ne govorimo.

Bruno Lisjak se je odpovedal avtorskemu honorarju samo zato, da bi knjiga zagledala luč sveta in bi jo lahko prebral vsak, izšla je pri založbi Mladika v Trstu.

Bruno se je rodil v Trstu leta 1932. Po diplomu na strojnem oddelku takratne Slovenske pomorske akademije v Piranu je opravil poročniški izpit v Splitu, kapitanskega v Trstu, nato pa je pod različnimi zastavami devet let plul po vseh morjih sveta. Do upokojitve je bil zaposlen v tržaški ladjedelnici. Zdaj si želi, da bi zgodovino slovenskega pomorskega ribištva vključili v slovenske šolske programe in tako preprečili nastajanje novih praznin v zgodovini Slovencev.

Književnost Slovencev v svetu kar v štirih knjigah

Prva pobuda za tako delo sega v leto 1992. V letih 92/93 je bila dr. Janja Žitnik predstojnica Instituta za slovensko izseljenstvo Znanstveno-raziskovalnega centra SAZU. Pripravila je preglede raziskav zgodovine slovenske izseljenske književnosti in dala pobudo za projekt "Slovenska izseljenska književnost". Prihodnje leto bo ta pregled predvidoma izšel v štirih zvezkih. Objavljene bodo raziskave književnosti Slovencev v ZDA, Kanadi, Avstraliji, Južni Ameriki itd. Barbara Suša je obdelala književnost Slovencev v Avstraliji. Delo bo namenjeno visoko in srednješolskim učiteljem, študentom literarnih ved, raziskovalcem slovenskega izseljenstva in tudi drugih strok, predvsem pa tudi najširšemu bralstvu. Avstralija bo omenjena v zadnjem od štirih zvezkov.

"Od Karantanije do Slovenije ali od Sama do samostojnosti"

Od 1991 imamo Slovenci državo, od zdaj pa tudi obsežen zbornik, posvečen natanko temu "problemu". Novembra 1994 je bil pod okriljem SAZU znanstveni posvet, ki je skušal obseči zgodovino državnosti na Slovenskem in za Slovence. Dr. Bogo Grafenauer, ki je vodil priprave, je zbral štirideset avtorjev, dobro leto kasneje (in po pripravljalčevi nenadni smrti) pa je njihov trud dobil podobo skoraj 400 strani obsežne knjige.

Mariborsko lutkovno gledališče v Argentini

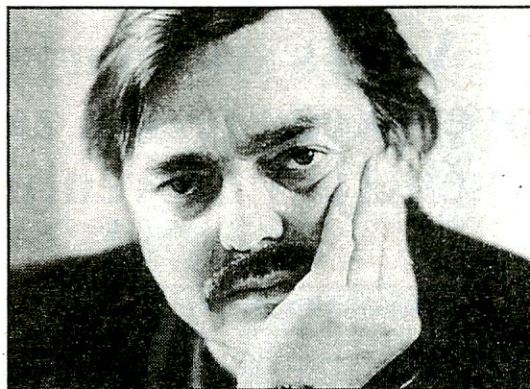
Trenutno se nahaja na turneji pri rojakih v Argentini mariborsko lutkovno gledališče. V treh tednih bodo po besedah njegovega direktorja in umetniškega vodje Tineta Varla nastopili v Buenos Airesu, Barilkocheju in Mendozi, vmes pa bodo imeli tudi lutkarske razstave in delavnice.

Olimska lekarna v novi knjigi

Poučna knjiga o naši materialni in farmacevtski kulturi je pravi priboljšek za farmacevte, medicince, likovne sladokusce in vse, ki jim je še kaj do biserov slovenske preteklosti.

Da so davnega leta 1779 plačali v znamenitem olimskem samostanu za striženje rodovnikov 10, za puščanje krvi 4, za klistiranje pa 3 goldinarje, da je tedaj tam živel 13 patrov redovnikov in dva brata, da so imeli 16 urejenih sob, lekarno in sobo za lekarnarja... vse te zanimivosti lahko preberemo v knjigi mr.ph. Stefana Predina "Olimska lekarna biser Slovenije", ki so jo mariborske lekarne izdale kar v štirih jezikih.

Teden slovenske drame KRANJ, od 7. 3. do 16. 3.

Drago Jančar

Kot vsako leto se bo Teden slovenske drame tudi letos pričel s krstno uprizoritvijo slovenskega dramskega besedila. Tokrat bo to igra pisatelja in dramatika Andreja Hienga (aktualnega dobitnika kresnika, nagrade za najboljši roman) Izgubljeni sin. In kot vedno bodo na dan premiere tudi letos podležili nagrado Slavka Gruma, o kateri je odločala žirija. Lani je to nagrado prejel Drago Jančar za delo Halštat.

Po šesti knjigi romana "Lipa zelenela je"

Bogdan Novak, plodoviti slovenski pisatelj, si je pred leti zastavil obsežen roman o Slovencih s skupnim naslovom "Lipa zelenela je" in s podnaslovom Slovenska saga. V njem naj bi z razgibanimi zgodbami in z mnogimi človeškimi usodami prikazal naše življenje od konca prejšnjega stoletja do danes. Vse pozornosti vredna saga o Slovencih.

Umetnici prejeli diplomatska potna lista

Zunanji minister Zoran Thaler je izročil pianistki Dubravki Tomšič-Srebotnjak in flavtistki Ireni Grafenauer diplomatska potna lista Republike Slovenije in sicer kot v znak priznanja za njune vrhunske umetniške dosežke in dragoceno pedagoško delo. Tudi predsednik Milan Kučan se je udeležil svečanosti.

Ziljska noša

Ziljska noša sodi med noše alpskega oblačilnega tipa. Najstarejši znani viri so s konca 19. stoletja. Je ena redkih noš, ki so imele kratko krilo položeno v dolge gube, in poleg rateške noše edina, ki se je v svoji funkciji ohranila do danes. Zanimivo pa je, da se je noša, ki se je oblikovala pri Slovencih, prenesla tudi v praznično nošo pomembnega prebivalstva. Pred kratkim so pripravili razstavo teh noš v muzeju v Škofji Loki. Razstava je bila del kulturnih prireditev, ki sta jih pripravila občina Škofja Loka in narodni svet koroških Slovencev pod naslovom Stopimo v slovenski prostor. Na ogled je bila tudi razstava publikacij Krščanske kulturne zveze in Slovenskega narodopisnega inštituta Urbana Jarnika.

Dekliška noša ob štehanju, fantovski tekmovalni igri v Ziljski dolini, v Brnci, okrog leta 1900

*Hodil po zemlji sem naši
Oton Župančič*

Vtisi s seminarja slovenskega jezika za učitelje v Sloveniji

Cilka Žagar

Z leve: Cilka Žagar, Draga Gelt, Meri Petelin in Sandi Ceferin

Janurja 1996 smo se srečali na seminarju slovenskega jezika v Dolenskih Toplicah — štirinajst argentinskih učiteljic in učiteljev ter štiri avstralske učiteljice (Draga Gelt, Sandi Ceferin, Meri Petelin in jaz). Urad za Slovence po svetu in Zavod RS za šolstvo in šport sta nam pripravila lep sprejem, odličen strokovni program in ogled nekaterih znamenitosti Slovenije. Sprejela in vodila nas je nadvse prijetna in požrtvovalna predstavica Urada za Slovence po svetu Lea Deželak.

Na potovanjih po Sloveniji smo v avtobusih menda zapeli vse slovenske narodne pesmi kar jih znamo. Argentinski Slovenci, nekateri so že tretja generacija in so bili prvič v Sloveniji, poznajo pesmi o Zili, Koroški, Dolenjski, Štajerski, o smrečici itd. Posebno lepo so peli v cerkvah ob spremljavi njihove izvrstne organistke Ani in pod vodstvom učiteljice Anice ter s poklicnim pevcem Luko. Štefan Godec je dejal: "Ni besed s katerimi bi točno opisal svoja čustva, ko sem zdaj prvič obiskal Slovenijo o kateri so starši in učitelji govorili in po kateri sem jaz v mislih taval, ker so jo starši tako ljubili. Res je tako kot so mi pripovedovali..."

V Sloveniji so nas razni strokovnjaki pričakali v vsakem kraju in nam na duhovit in zanimiv način pričarali zgodovino določenega kraja. Srečali smo na stotine ljudi in pri spoznavanju smo omenjali imena prijateljev, sošolcev, sorodnikov... Tako je bilo tudi ob srečanjih z zamejskimi Slovenci. Z vsakim smo lahko navezali neke vrste nitke. Nova renasansa v Sloveniji vabi, upanje se čuti in vera v bodočnost, le malo nam je še nerodno "da bi se imeli odkrito radi."

Dragica Motik, voditeljica enotedenskega strokovnega seminarja je dejala: "Priprave, vodenje in usklajevanje načrtovanih vsebin seminarja je lahko naporno delo. Če pa imaš srečo da delaš z ljudmi, ki iščejo znanje, ga vsrkavajo in z velikim navdušenjem in spoštovanjem prisluhnejo in sprejemajo ponujeno, je to čudovito delo." Na strokovnih obiskih po vrtcih, osnovnih, srednjih in strokovnih šolah smo videli kaj in kako se učijo slovenski otroci. V nekem maturantskem razredu smo otrokom zapeli in nekaterim so se zresnili obrazi, solze so jim tekle po licih...

Hvaležna sem Uradu za Slovence po svetu in vsem tistim, ki so nam približali slovensko dediščino. Še posebej sem bila vesela, ker sem lahko bila v družbi argentinskih in avstralskih učiteljic in učiteljev, ki to dediščino nosijo v srcih in jo širijo med Slovenci po svetu z ljubeznijo in spoštovanjem. Vrnili smo se polni čudovitih vtisov iz Slovenije in z lepimi spomini — res je, povsod je lepo, doma je najlepše!

"Vdova Rošlinka" v Newcastleu

Maria Grosman

Igralska družina Merrylands je 24. februarja gostovala v Newcastleu z igrjo "Vdova Rošlinka" in z odličnim nastopom razveselila precejšnje število rojakov v tem mestu in okolici. Igra sama je polna prijetnih zapletov in gledalci se res lahko od srca nasmejijo. Glavni igralci, Mihaela Sušteršič, Dane Brkovec in Pavle Letnar, so pod skrbnim vodstvom režiserja Ivana Koželja, res odlični, zvesto pa jim pomagajo vsi drugi igralci. Mladi člani družine so se na ta dan odpovedali maskeradi v Sydneyu, čeprav so se nanjo pripravljali že nekaj časa, samo, da smo lahko v Newcastleu videli "Vdovo Rošlinko". Res čudovito!

Ponosni smo na Igralsko družino, saj nam z njihovimi predstavami ohranjajo našo kulturo in dediščino, del nas samih. Želimo jim obilo uspeha v bodoče. Pomagajmo jim in udeležujmo se njihovih predstav. V Newcastleu je dnevni časopis Newcastle Morning Herald objavil kar tri slike o predstavi. Tudi radijske postaje so pokazale veliko zanimanja in radio postaja 2 NC je poslušalcem posredovala poseben intervju o "Vdovi Rošlinki" s tajnico društva. Spet smo dobili nova imena in nove naslove.

Ceprav udeležba sicer ni bila tako visoka kot lani ob predstavi "Micki je treba moža" (predvsem zaradi boleznih in slabega vremena), se organizatorji iskreno zahvaljujemo vsem, ki so prišli od blizu in daleč in tistim, ki so na kakršen koli način pomagali, da je prireditev uspela. Posebna hvala Rihardu in Cilki Princic, Pavli Kolatchew, Maureen Mamic, Pepci Crnogoj, Mihetu Ulcej ter drugim članom odbora za odlično organizacijo.

Ob koncu lahko rečem, da je lanskoletna predstava "Micke" vzbudila veliko neurja in prahu, vendar se je vse nekako poglobilo in prineslo pozitivne rezultate. Obisk "Štajerskih 7" in igra "Vdova Rošlinka" to vsekakor potrjujejo.

Sedaj se pripravljamo na piknik, ki bo v nedeljo, 24. marca — vabljeni so vsi rojaki iz Newcastlea in okolice ter njihovi partnerji, ne glede na to ali so člani društva ali ne. Društvo bo pripravilo majhen prigrizek brezplačno. Zbirali se bomo v Blackbutt Reserve, New Lambton, od 10. ure naprej. DOBRODOŠLI!

Za obiskovalce Slovenije Zavarujte se pred okuženimi klopi!

V Sloveniji so se okuženi klopi precej razširili predvsem po gozdovih Gorenjske, Štajerske, nekoliko manj na Notranjskem, Kočevskem in novomeškem območju. Toda natančno začrtati okuženega območja ni mogoče. Klopi povzročajo klopni meningitis, ki je virusna bolezen možganske ovojnice in centralnega živčnega sistema. Prva faza bolezni se začne približno sedem dni po vbodu. Za sprehode in izlete v naravo se je zato pametno zavarovati pred klopi z oblačili, kjer je čim več kože pokrite (torej z dolgimi hlačami, škornji, ruto in podobnim). Oblačila naj bi bila svetle barve, ker je klopa tako mogoče hitreje opaziti. Poleg tega se je pametno namazati tudi z raznimi repelenti, katerih vonj odganja klopo, po vrnitvi iz narave pa pregledati telo. Klopa prisesanega na kožo je treba namazati s kremo ali oljem in potem previdno odstraniti s pinceto.

Predstavitev avstralske Slovenije v domovini

Poroča koordinator
Izseljenskega sveta za
Slovence po svetu pri SIM
Ivo Leber

Avstralski Izseljenski svet za Slovence po svetu pri Slovenski izseljenski matici pripravlja letos v Sloveniji veliko predstavitev slikarskih, literarnih, časnikarskih in drugih del Slovencev iz Avstralije. Skupina slovenskih umetnikov in drugih rojakov odpotuje iz Avstralije 1. aprila z letalsko družbo Lauda, ki bo do Dunaja brezplačno prepeljala velik tovor knjig, časnikov, slik in drugega razstavnega materiala. Z Dunaja pa bo, prav tako brezplačno, material prepeljala na Brniško letališče slovenska letalska družba Adria Airways.

Razstavljalo bo 16 likovnih umetnikov, od grafike, naivnega slikarstva, moderne in impresionizma, do ekspresionizma, in drugih zvrsti likovnega ustvarjanja. Svoja dela bodo razstavljali: Zorka Černjak, Liliana Eggleston, Draga Gelt, Stephanie Jakovac, John Kodrič, Daniel Leš, Maria Pia Ognibene, Maria Ann Oppelj, Marie J. Plut, Sandra Slavec, Mateja Šimenko, Metka Skrobar, Nataša Škof, Romana Favier Zorzut, Joseph Zbukovič in znani kipar iz Zahodne Avstralije Ron Gomboc.

Drugi del razstave bo predstavitev literarnih del avstralskih Slovencev in časnikarstva; predstavljen bo šolski sistem, delovanje društev in drugo. Za ta del razstave skrbi Milena Brgoč, knjižničarka v SDM. Vsako otvoritev razstave bo spremljal kulturni program.

Ta velik podvig smo lahko izvedli s sodelovanjem SIM iz Ljubljane in članov Izseljenskega sveta iz Avstralije, Veleposlanštva RS iz Canberre, urada RS za Slovence po svetu, Ministrstva za kulturo RS, posameznih slovenskih organizacij ter velikodušnih dobrotnikov in številnih Slovencev — posameznikov.

V eni od prihodnjih števil bomo objavili imena sponzorjev.

PROGRAM RAZSTAV

- LJUBLJANA, Narodni muzej, Prešernova 20, torek, 16. aprila, ob 12h — otvoritev razstave likovnih in literarnih del (odprta do 27. aprila)
- TREBNJE Galerija, otvoritev v torek, 30. aprila, ob 19h (odprta do 7. maja)
- MARIBOR, Centralna galerija starega Rotovža, otvoritev v petek, 10. maja, ob 19h (odprta do 20. maja)
- TRST, Galerija slovenskih izobražencev, Via Donizetti 2, otvoritev v ponedeljek, 27. maja ob 20.30h (odprta do 9. junija)
- TINJE (Tainach) Catholic Sodalitas, otvoritev v torek, 11. junija ob 20h (odprta do 1. julija)
- POSTOJNA, Hotel Jama, otvoritev v sredo, 3. julija ob 19.30h (odprta do 7. julija)

Na srečanje s papežem

Cvetko Falež

Skupina, ki potuje v Slovenijo na srečanje s papežem Janezom Pavlom II. odpotuje iz Avstralije 2. maja s Singapore Airlines. Potovati je mogoče vsak dan direktno iz Sydneya in Melbournea. Iz Brisbana v ponedeljek, četrtek in soboto in iz Aledalide v ponedeljek, torek in četrtek preko Singapura v Zurich. Iz Zuricha pa s Swiss Airlines do Ljubljane. Zveze tja in nazaj so ugodne in je velika izbira.

Povratna letalska vozovnica stane \$ 1,850 AUS, plačati pa jo je treba do konca marca. Za potnike iz Sydneya je "Airport tax" \$ 56.00 AUS, iz drugih krajev pa \$ 49.00 AUS. Iz Canberre moramo plačati še \$ 158.00 za povratno vozovnico do Sydneya. Rezervacije se morajo narediti takoj, sicer se lahko zgodi, da ne bo več prostih sedežev. Vsak se lahko vrne v Avstralijo kadar to želi.

Kdor ne more potovati 2. maja, še vedno lahko potuje kot član skupine za isto ceno do 14. maja. Tudi v visoki sezoni se še da potovati kot član skupine, le da takrat stane vozovnica \$ 1,950 AUS. Tudi ta vozovnica mora biti plačana do konca marca, sicer stane \$ 100.00 več.

V domovini sem želel organizirati skupen ogled Slovenije. Vse je odvisno od odziva potnikov in trenutno lahko govorim samo o načrtih.

Za vse informacije me lahko pokličete zgodaj zjutraj ali pozno zvečer 06 291 8426 ali mi pišite na naslov:

Cvetko Falež, 427 Bugden Ave, Fadden, ACT 2904

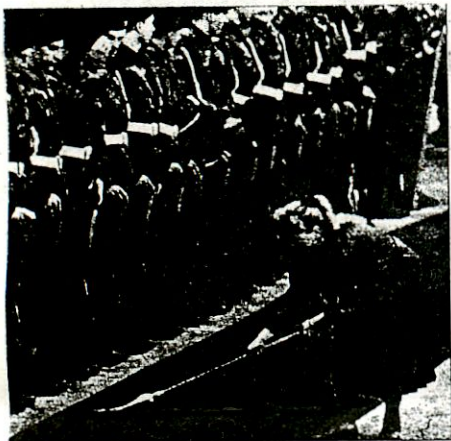
Z rezervacijo je potrebno plačati \$ 100.00 depozita. Kdor pa želi vozovnico rezervirati sam, lahko pokliče gospoda Klariča na telefon 08 212 2566 pri Metro Travel v Adelaidi ali pa direktno Singapore Airlines, mora pa poudariti, da je član skupine Falež, ki potuje 2. maja preko agencije Metro Travel.

Z leve: Cvetko Falež iz Canberre s svojim bratrancem Štefanom Faležem, slovenskim veleposlanikom v Vatikanu. Štefan Falež je odšel od doma že leta 1939, ko je imel Cvetko komaj 8 let (zato ga tudi bolj malo pozna). Bil je nekaj let v Ameriki, v Italiji se je poročil z Italijanko in ima že dva poročena sina.

The European
15 - 21 February 1996

A new broom sweeps Sarajevo

SARAJEVO: A cleaning lady brushes the last few specks of dust from a red carpet in front of a Bosnian government guard of honour in Sarajevo for President Milan Kučan of Slovenia on 13 February. His visit is one of many by heads of state seeking to re-establish diplomatic relations with the recently war-torn country.

Newsletter
December 1995
By Dr. Edward Gobetz

Dr. Linenger the second American astronaut of Slovenian descent

USA: Jerry's Linenger (Photo) M.D., M.S., S.M., M.P.H., Ph.D. (Commander U.S. Navy, Astronaut — maternal grandparents were immigrants from Slovenia. His grandmother, Mrs. Frances Pusave was born 1905, at Dvorska vas near Begunje. His mother Pusave Frances Jr. married his father Donald W. Linenger, a German American. Jerry was born on January 16, 1955, in Mt. Clemens, Michigan.

So, there are at least two known American astronauts of Slovenian descent, Dr. Ronald Sega and Dr. Jerry M. Linenger.

News from

Slovenija

The green piece of Europe

Slovenia became the 23rd member of the North Atlantic Cooperation Council (NACC). The decision was made unanimously by the North Atlantic Council (NAC). NATO's Secretary General Javier Solana warmly welcomed Slovenia's membership in the council.

The National Assembly ratified an agreement between Slovenia and Croatia on sea fishing and an agreement between Slovenia and Canada on the cooperation for the peaceful use of nuclear energy. The treaty allows Slovenian fishermen to catch small blue fish in Croatian territorial waters, with a quota of 1,500 tons per year. Slovenia will pay Croatia compensation for fishing of 0.15 Deutch marks per kilo of caught anchovy, papalin and inčun, and 0.30 Deutch marks per kilo of caught mackerel, plavica and šnur. The treaty will be valid for one year.

The new ambassador of the Republic of Slovenia to Italy, Peter Bekeš, has taken up his duties on 1 February. Born 1946 in the town of Celje, he received his master degree in 1975. He was a deputy in the first democratically-elected Slovenian Parliament and a member of International Relations Committee. From 1990, he lectured at the College of Administration of the University of Ljubljana.

The Slovene Karitas is launching a humanitarian campaign "A kilo of Flour for New Hope, 1996" to help Bosnia and Herzegovina. The humanitarian campaign is also a present on the occasion of Pope John Paul's II. visit to Slovenia. The campaign will prove that the Slovenians don't live only for themselves and it will help the hungry and suffering in Bosnia, especially the children and elderly, as well as the Slovenians who live in Bosnia and Herzegovina.

According to the National Statistics Office, 51,875 companies and 17,319 institutes, agencies and organizations, including various association, chambers and societies, were registered in Slovenia at the end of last year. With mostly Slovenian capital, the great bulk of the companies were privately owned.

Podjetnik Magazine Chooses Entrepreneur of the year.

This year's award went to Dorotej Erjavec and Janez Pogačar for the rapid growth of their company Hyla, its innovative product and the international dimension of their

operations. Their product is a water filter vacuum clenaer (also named Hyla), with which they appeared on the European and world market as the second company. In the five years of its existence, the company, with eleven employees and seven contractors, turned over DM 3.6 million. Hyla cleaners are sold in 12 countries, and expansion of sales to several other European countries, Russia and America is planned for this year.

The Slovenian press agency (STA) and the Federal Republic of Yugoslavia press agency (Tanjug) signed an agreement in Budapest, committing themselves to a daily information service exchange in the Slovenian and Serbian languages. The agreement includes, among other things, support to the agencies' correspondents in Ljubljana and Belgrade.

Last month Spain was the stage for the presentation of Slovenian architecture from the 1960s and 80s. The presentation, which had fallen in the framework of cooperation between the Slovenian and Spanish Ministries of Culture, was shown, first in Madrid, and later also in Granada and Barcelona. Nine Slovenian architects and their work was presented at the exhibition.

Trubar's translation of Luther's *HISNA POSTILA* (Hauspostille 1595 — 1995) is one of the most valuable and rarest and beside *Dalmatin's Bible*, also one of the thickest and most beautiful Protestant prints. To celebrate the 400th anniversary of its publication and the Reformation Day, its fascimile — as exact a reproduction of the original as possible — came out last year. The fascimile was printed only in 100 numbered copies, which had made it even more valuable. Trubar's *HISNA POSTILA* had cost over \$ 3.000 US.

Slovenian ski jumper Urban Franc finished third in the ski flying World Championship held in Kulm, Austria, in February. This marked another peak of Slovenia's ski jumping team in 1996, including the excellent results of young Primož Peterka, who again recently won some major world class events.

Prejeli smo za objavo...

Ritočeve limanice

Piše dr. S. Frank iz Južne Avstralije

V pismu, ki ga je razposlal bivši predsednik slovenskega kluba Janez Ritoc, je med drugim navedel, da je v členu 33 Pravil Slovenskega kluba Adelaide napisano sledeče: "Katerakoli oseba, ki opravlja vodilno delo v kakršni koli politični organizaciji ali verski skupnosti, ne more istočasno biti član upravnega odbora, je pa lahko častni član kluba z vsemi privilegiji, razen omenjenega v čl. 33."

Kar je podčrtano, je Ritocčeva izmišljaja: dodatek, ki nikoli ni bil v Pravilih kluba, niti je danes.

Pravila kluba res predvidevajo častno članstvo. V čl. 33 je napisano, da odbor ali dva odbornika lahko izvolijo za častnega člana za čas, ne daljši kot mesec dni. osebo, ki je član kakega kluba, ki ga odbor odobri. Mora pa ta častni član plačati mesečno članarino vnaprej. Nima pravice, da se udeležuje sestankov in zborov kluba, niti ima pravico glasovanja itd. Seznam častnih članov mora biti na oglasni deski in v posebni knjigi na javni uvid, kjer je napisano od kdaj do kdaj teče njegovo častno članstvo. To častno članstvo je imelo svoj pomen pred desetletjem, ko je v Južni Avstraliji veljal starokopitni Liquor Act — zakon o točenju alkoholnih pijač, ko so morali biti hoteli zaprti vsak dan ob šestih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa sploh. Društva pa, ki so imela dovoljenje za točenje pijač, so lahko prodajala pijačo tudi izven strogo določenega časa, toda samo članom kluba in osebam iz sosesva, ki so lahko kot "častni člani" prihajali v klub na pijačo, saj je ob tem času niso mogli dobiti drugod. Ta člen je prišel ob svojo veljavo, ko je bil zakon o točenju alkoholnih pijač posodobljen in sproščeno točenje pijač. To bivše častno članstvo, v žargonu kluba znano kot "častno pivsko bratstvo", je tako postalo brezpredmetno.

Ne vem kakšno članstvo si je izmislil Ritoc, ko je nadaljeval svoje limanice. Hotel bi na videz duhovnika počastiti, na drugi strani pa osmešiti, zapostaviti in odstraniti po tisti stari "povišaj ga, da ga lahko odstraniš". Vse Ritočevo popevanje o sodelovanju v skupnosti ne pomeni nič, ker dejstva govore drugače. Prepričan sem, da noben duhovnik, vsaj tukaj v Avstraliji, ne bo šilil v odbore klubov, ker je že tako preobremenjen s svojim delom. Ne sme pa biti diskriminiran in ne sme se mu krati demokratičnih pravic, ki mu po avstralskih zakonih pripadajo. Nihče, najmanj pa še duhovnik, ne bo šel v tisti klub kjer ni dobrodošel.

Glas Slovenije stran 11

Pišejo nam...

Spoštovana gospa Stanka!
Z možem z veseljem prebirava Glas Slovenije in komaj čakava, da pride naslednja številka. Časopis je res pester, informativen, predvsem pa nevtralen, kar se mi zdi najbolj važno za našo slovensko skupnost v Avstraliji. Želim vam obilo uspeha pri urejanju Glasu Slovenije tudi v bodoče in prav lepa vam hvala za vaše žrtvovanje, da ga dobimo tako redno. Prirčen pozdrav

Maria Grosman, Newcastle

Dragi Slovenci!
Ne pomaga nič — plačati moram! Na pol za hec, na pol zares, Glasu Slovenije se ne morem odreči. Moja naročnina je bila plačana samo do konca 31.11.95 in kmalu bo november 96 — zaradi tega pošiljam plačilo do konca novembra 97.

Nikdar nisem verjela v opravičilo za osebno malomarnost ali laži.

Za pridno delo v uredništvu hvala in obilo uspeha in sreče v bodoče!

Sue Smon, NSW

Zelo draga Stanka!
Zelo draga, ker ste urednica odličnega Glasu Slovenije, ker ste zelo dobrega srca, in ker sem bil toplo presenečen z vašo kratko črtico, ker vem da tudi kratke črtice vzamejo čas.

Kako sem z zdravjem? Če vam bo mogoče brati povesti iz moje mladosti, boste takoj uvideli, da rek "se je rodil pod srečno zvezdo" pride pri meni v poštev.

What a delight it is
When of a morning
I get up and go out
To find in full bloom a flower
That yesterday was not there.
Izgleda, da bo moj dnevnik natiskan v mesecu marcu. Urednik ima težave z denarjem za tiskanje. Mu je potrebno 4 do 5 tisoč dolarjev za tiskanje in stroške. Čim dobim knjigo vam jo takoj pošljem.

Srčne pozdrave vam vsem vaš
Janko Majnik, Cooma, NSW

Uredništvo:

Zahvaljujemo se naročnikom, ki so prišli na dan z izvrstno idejo — prijateljem, sorodnikom ali znancem (celo v Sloveniji in drugod po svetu) so ob praznovanju rojstnega dne ali kakšnega drugega praznika, ali pa kar s pozdravnim pripisom, podarili naročnino na Glas Slovenije. Vsaka podpora slovenskemu tisku je dobro delo za slovensko skupnost in za ohranjanje našega lepega slovenskega jezika. Zato spremenite idejo v dejanje tudi vi! Podarite svojim najdražjim kar je tudi vam najdražje — domačo besedo! Naročite jih na
GLAS SLOVENIJE

Prejeli smo za objavo...

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

1000 Ljubljana, Zupančičeva 6

Razpis štipendij

Vlade RS za študijsko leto 1996/97
za potomce slovenskih izseljencev
brez slovenskega državljanstva

Pogoji za študij v RS:

1. DODIPLOMSKI ŠTUDIJ

Kandidati, ki se v študijskem letu 1996/97 želijo vpisati v 1. letnik rednega dodiplomskega študija na kateremkoli visokošolskem zavodu v RS, se morajo do 14. marca 1996 prijaviti z obrazcem Prve prijave...

2. Po Pravilniku o študiju tujcev in Slovencev brez slovenskega državljanstva v RS se lahko le-teh vpiše do 5% od razpisnega števila študijskih mest za posamezni program ali smer, pri čemer je najmanj 2,5% prostih mest namenjenih Slovincem brez slovenskega državljanstva, kar pomeni, da je zanje rezervirano določeno število mest. Kot vsi ostali pa morajo kandidati iz izseljenstva opravljati preizkus nadarjenosti na umetniških smereh (Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, na Fakulteti za arhitekturo in Fakulteti za telesno kulturo).

3. O vpisu tujcev in Slovencev brez slovenskega državljanstva, ki so v skladu z merili oddali Prvo prijavo za vpis v 1. letnik, bosta odločali univerzi. Zato naj kandidati iz izseljenstva predvidoma najkasneje do 31. avgusta 1996 Komisiji za študij tujih državljanov Univerze v Ljubljani predložijo svoje dokumente: prošnjo, v kateri kandidat navede osnovne osebne podatke, zaželeni študij ter naslov in telefon; fotokopijo spričevala o zaključnem srednješolskem izobraževanju; fotokopijo spričevala zadnjih dveh letnikov srednješolskega izobraževanja; noštrifikacijsko odločbo ali potrdilo o noštrifikacijskem postopku, potrdilo o državljanstvu, o aktivnem znanju slovenskega jezika, zdravniško spričevalo.

Kandidati lahko dobijo vsa pojasnila v
Službi za mednarodno sodelovanje
Univerze v Ljubljani, Kongresni trg 12,
1000 Ljubljana (tel.: 61/1252 189 ali 1254
055 int. 233, vsak dan 8.30 — 11.30).
Za več informacij pa lahko kličejo tudi
Veleposlaništvo RS v Canberri
(tel.: 06/243 4827).

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

— Zakaj misliš, da ne bi mogel služiti vojaškega roka v podmornici?

— Zato, ker lahko zaspim samo pri odprtem oknu!

*

— Dober dan, Marijan! Oglasil sem se zaradi dežnika, ki sem ti ga včeraj posodil.

— Hudiča, ali ga že potrebuješ? Dal sem ga kolegu, ker je deževalo.

— Jaz ga ne potrebujem, ampak tisti, ki mi ga je posodil, bi ga rad vrnil lastniku.

*

Dva Slovence prideta skupaj pred rajski vrata. Ko se vrata odpro, zagledata v daljavi starejšega gospoda z dolgo brado.

— Vidiš, to je sam Bog, pravi prvi

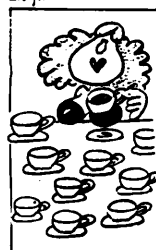
— Iz katerega podjetja pa? vpraša drugi.

GODOVNIKI

Jera

Lidija

Branko

VSE NAJBOLJŠE

Cena posamezne številke \$ 2.00; letna naročnina \$ 50.00;
polletna \$ 30.00; letna naročnina za prekomorske države
vključno z letalsko pošto \$ 100.00

GLAS SLOVENIJE
Založnik: Založba GLAS

Ustanovitelji:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič

Upravni odbor:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič

Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška
izdelava, priprava strani:

Stanka Gregorič, 4/316 Dorset Rd. Boronia, Victoria 3155

Telefon-fax: (03) 9762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gek, Jožica Gerden, Lojze

Košorok, Martha Magajna, Danica Petrič, Vinko Rizmal, Jože Zohar

Logo: Frances Gek in Stanka Gregorič Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: STA - fax poročila slovenske tiskovne agencije, obvestila Veleposlaništva
Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike Slovenije - Sydney,
Slovenec, Delo, Večer, Primorski dnevnik, Družina, Mladina, MAG, Svobodna
Slovenija, Naša Slovenija, Rodna gruda, revija Slovenija, Nedelja, Naš tednik,
Mladika, Slo-Weekly, Lipov list, Turist in turistične brošure o Sloveniji, Radio SBS
(Melbourne, Sydney) in 3 ZZZ ter posamezni poročevalci.

- 1/ Naročam Glas Slovenije
- 2/ Obnavljam naročnino
- 3/ Prilagam za tiskovni sklad

NASLOV:
GLAS SLOVENIJE
4/316 Dorset Rd.
Boronia VIC 3155

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Država Poštna št.

Podpis Datum

Tisk:

Bounty Print, 65 Heatherdale Road, Ringwood, Vic. 3134